Miocene mollusken uit de omgeving van Kotten

door
A. BLOKLANDER

Enige tijd geleden ontving het Comité ter bestudering van de Nederlandse mariene Fauna de collecties van de heer J. TH. DRENTH ten geschenke. Bij dit materiaal bevond zich ook een aantal mollusken in de jaren 1943 en 1944 door de heer DRENTH verzameld en bijeengebracht uit de miocene ontsluiting nabij Stemerdinkbrug in de omgeving van Kotten.

Over de molluskenfauna van deze ontsluiting zijn schrijver dezes slechts enkele verspreide gegevens in de literatuur bekend, die betrekking hebben op de meest algemene soorten. Een meer gedetailleerd overzicht is niet te vinden. Om in deze leemte te voorzien, volgt hieronder een overzicht van de mollusken, die in bovengenoemd materiaal voorkomen. De soorten zijn systematisch gerangschikt.

Calliostoma laureatum (Mayer): 1 fr.
Glibert, 1952, p. 8, pl. 1 fig. 4.

Turritella subangulata (Brocchi): vele ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 22, pl. 1 fig. 13-23.

Solarium simplex Bronn: 1 ex.
Glibert, 1952, p. 29, pl. 2 fig. 14.

Bittium spina (Partsch): 4 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 27, pl. 12 fig. 27-30.

Cerithiella genei (Bellardi & Michelotti): 1 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 29, pl. 12 fig. 22-24.

Opalia straeleni Glibert: 5 ex.
Glibert, 1952, p. 38, pl. 3 fig. 5.

Cirsotrema crassicostata (Deshayes): 1 fr.
Glibert, 1952, p. 40, pl. 3 fig. 8. (*Scala (Cirsotrema)*).

Epitonium frondiculum (S. Wood): 3 fr.

Eulima taurinensis Sacco: 1 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 31, pl. 7 fig. 23-25 (*Leiostraca subulata*).

Niso terebellum (Chemnitz) forma *acarinatoconica* Sacco: 2 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 35, pl. 8 fig. 26-31 (*Niso terebellum acarinatoconica*).
Odostomia conoidea (Brocchi): 2 ex.
Eulimella acicula (Philippi): 6 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 36, pl. 13 fig. 1-5 (*Syrnola subumbilicata*).
Turbonilla elegantissima (Montagu) forma *gastaldi* Semper: vele ex.
Glibert, 1952, p. 57, pl. 4 fig. 14.
Calyptraea chinensis (Linné): 3 ex.
Xenophora deshayesi (Michelotti): 1 ex., vele fr.
Glibert, 1952, p. 67, pl. 5 fig. 3.
Aporrhais alata (Eichwald): vele ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 40, pl. 4 fig. 6-14, 16-20.
Natica varians Dujardin forma *protracta* (Eichwald): vele ex.
Glibert, 1952, p. 71, pl. 6 fig. 1 {*Polynices (Lunatia)*}.
Natica olla (de Serres): 1 ex.
Glibert, 1952, p. 72, pl. 5 fig. 11 {*Polynices (Neverita)*}.
Natica beyrichi von Koenen: 8 ex.
Glibert, 1952, p. 75, pl. 6 fig. 3.
Phalium miolaevigatum (Sacco): 1 fr.
Van Voorthuysen, 1944, p. 51, pl. 13 fig. 22-27 (*Semicassis*).
Phalium bicoronatum (Beyrich): vele fr.
Van Voorthuysen, 1944, p. 52, pl. 13 fig. 28-32 {*Semicassis (Echinophora)*}.
Pirula condita Brongniart: 2 fr.
Typhis fistulosus (Brocchi): 5 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 67, pl. 6 fig. 3, 4, 9, 14.
Typhis horridus (Brocchi): 3 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 68, pl. 6 fig. 5, 6, 10.
Pyrene nassoides (Grateloup): 1 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 76, pl. 9 fig. 6-11 {*Mitrella (Macrurella)*}.
Pyrene corrugata (Bellardi): 1 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 79, pl. 8 fig. 1-3 (*Anachis corrugata* var. *pulchella*).
Pyrene terebralis (Grateloup): 1 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 80, pl. 8 fig. 4 (*Anachis gümbeli*).
Phos decussatus von Koenen: 2 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 83, pl. 7 fig. 8-14.
Nassarius boccholtensis (Beyrich): vele ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 101, pl. 19 fig. 21-24 {*Nassa (Telasco)*}.
Nassarius holsaticus (Beyrich): 3 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 105, pl. 12 fig. 8-11 {*Nassa (Telasco)*}.
Nassarius cf. *serraticosta* (Bronn): 1 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 96, pl. 11 fig. 1-14 {*Nassa (Hima)*}.
Nassarius tenuistriatus (Beyrich): 3 ex.
Van Voorthuysen, 1944, p. 98, pl. 10 fig. 18-28 {*Nassa (Hima)*}.
Aquilofusus beyrichi (Nyst): 1 ex.
Glibert, 1952, p. 108, pl. 8 fig. 10.

Aquilofusus festivus (Beyrich): 6 ex.
Beyrich, 1856, p. 48, pl. 19 fig. 1, 2 *(Fusus)*.
Exilia contigua (Beyrich): 2 ex.
Beyrich, 1856, p. 84, pl. 23 fig. 2 *(Fusus)*.
Streptochetus sexcostatus (Beyrich): vele ex.
Glibert, 1952, p. 110, pl. 8 fig. 4.
Scaphella bolli (Koch): vele fr.
Glibert, 1952, p. 119, pl. 9 fig. 6.
Cancellaria varicosa (Brocchi) forma *paucicostata* Peyrot: 1 ex., 3 fr.
Glibert, 1952, p. 128, pl. 10 fig. 1 c-d.
Admete fusiformis (Cantraine): 6 ex.
Glibert, 1952, p. 131, pl. 8 fig. 18.
Clavatula boreointerrupta Kautsky: 2 ex.
Kautsky, 1925, p. 153, pl. 10 fig. 27.
Turricula regularis steinvorthi (Semper): 2 ex.
Kautsky, 1925, p. 158, pl. 11 fig. 4 *(Surcula steinvorthi)*.
Surculites girundicus (Peyrot) var. *leognanensis* (Peyrot): 1 ex.
Peyrot, 1931, p. 6, pl. 1 fig. 6-7 {*Genotia (Pseudotoma)*}.
Clavus selenkae (von Koenen): vele ex.
Beets, 1950, p. 40, pl. 4 fig. 9-12.
Clavus obeliscus (Desmoulins): vele ex.
Peyrot, 1931, p. 94, pl. 7 fig. 59-61 {*Drillia (Crassispira)*}.
Ancistrosyrinx corneti (von Koenen): 1 ex.
Kautsky, 1925, p. 159, pl. 11 fig. 5 {*Surcula (Ancistrosyrinx)*}.
Turris duchastellii (Nyst): vele ex.
Albrecht & Valk, 1943, p. 84, pl. 8 fig. 228-231 *(Turris flexicostata)*.
Turris inermis (Partsch): 1 ex.
Kautsky, 1925, p. 168, pl. 11 fig. 20 {*Pleurotoma (Hemipleurotoma)*}.
Turris spiralis (de Serres): vele ex.
Kautsky, 1925, p. 162, pl. 11 fig. 10-11 (*Pleurotoma spiralis* var. *tenuistriata*).
Turris coronata (von Münster): vele ex.
Hoernes, 1856, p. 355, p. 683, pl. 52 fig. 9 *(Pleurotoma)*.
Genota ramosa (de Basterot): 1 fr.
Peyrot, 1930, p. 121, pl. 1 fig. 29-39 *(Genotia)*.
Genota mioturbida (Kautsky): vele ex.
Kautsky, 1925, p. 180, pl. 12 fig. 3-4 *(Bathytoma)*.
Asthenotoma pannus (de Basterot): 1 ex.
Peyrot, 1932, p. 27, pl. 7 fig. 35-39.
Asthenotoma spec.: 4 ex.
Scobinella labellum (Bonelli): 2 ex. en 1 fr.
Hoernes, 1856, p. 303, pl. 33 fig. 11 *(Turbinella)*.
Borsonia uniplicata (Nyst): 3 ex.
Kautsky, 1925, p. 178, pl. 11 fig. 32.
Mangelia hispidula (Jan) var. *laevigatior* Kautsky: 4 ex.
Kautsky 1925, p. 186, pl. 12 fig. 11 a-b {*Daphnella (Raphitoma)*}.
Conus dujardini Deshayes: vele ex.
Beets, 1950, p. 60, pl. 1 fig. 38.

Terebra hoernesi Beyrich: 6 ex.
Glibert, 1952, p. 136, pl. 10 fig. 6.
Terebra spec.: 4 ex.
Acteon semistriatus (Férussac): 1 ex.
Glibert, 1952, p. 139, pl. 10 fig. 9 *(Actaeon)*.
Ringicula buccinea (Brocchi): vele ex.
Glibert, 1952, p. 141, pl. 10 fig. 13.
Retusa elongata (Eichwald): 1 ex.
Glibert, 1952, p. 143, pl. 10 fig. 18.
Volvula acuminata (Bruguière): 1 ex.
Cylichna cylindracea (Pennant): 1 fr.
Sabatia utricula (Brocchi): 15 ex.
Glibert, 1952, p. 145, pl. 10 fig. 16.
Dentalium mutabile Döderlein: vele ex.
Hoernes, 1856, p. 654, pl. 50 fig. 32.
Dentalium vitreum Schröter: vele fr.
Hoernes, 1856, p. 658, pl. 50 fig. 38 a-b *(Dentalium entalis)*.
Nucula laevigata J. Sowerby: ½ ex.
Nucula haesendoncki Nyst & Westendorp: 4/2 ex. def.
Yspeert, 1942, p. 17, pl. 1 fig. 1.
Leda westendorpi (Nyst): vele/2 ex.
Yspeert, 1942, p. 28, pl. 1 fig. 6.
Leda emarginata (Lamarck): 2/2 ex.
Yspeert, 1942, p. 25, pl. 1 fig. 7 a-b.
Leda pygmaea (von Münster): vele ex.
Yspeert, 1942, p. 31, pl. 1 fig.
Yoldia glaberrima (von Münster): vele/2 ex. def. en vele fr.
Yspeert, 1942, p. 33, pl. 1 fig. 8.
Arca diluvii Lamarck: ½ ex. def. en 2 fr.
Yspeert, 1942, p. 37, pl. 2 fig. 1-6.
Limopsis aurita (Brocchi): vele/2 ex.
Limopsis anomala (Eichwald): vele/2 ex.
Pinna pectinata L.: 2 fr.
Chlamys angelonii (Meneghini): 1 fr.
Glibert, 1945, p. 69, pl. 4 fig. 2 a-j *(Pecten)*.
Chlamys lilli (Pusch): 1/2 ex. en 3 fr.
Glibert, 1945, p. 73, pl. 5 fig. 1 a-g *(Pecten (Pallium))*.
Amusium woodi (Nyst): 5/2 ex. def.
Glibert, 1945, p. 88, pl. 5 fig. 3 a-c.
Astarte gracilis von Münster: vele/2 ex.
Glibert, 1945, p. 102, pl. 6 fig. 3 a-c.
Astarte radiata (Nyst & Westendorp): 3/2 ex.
Glibert, 1945, p. 99, pl. 6 fig. 6 a-b.
Astarte teschi Heering: 2/2 ex.
Heering, 1950, p. 21, pl. 3 fig. 43, 44, 47, 48, 52, 53, 56, 57.
Astarte triangularis (Montagu): 15/2 ex.
Cardita chamaeformis (Leathes M. S., J. Sowerby): vele /2 ex.

Isocardia lunulata Nyst: vele fr.
Glibert, 1945, p. 135, pl. 9 fig. 1 a-g.
Laevicardium subturgidum (d'Orbigny): 3/2 ex. juv. en vele fr.
Glibert, 1945, p. 171, pl. 10 fig. 6 a-b.
Cardium papillosum (Poli): vele /2 ex.
Heering, 1950, p. 34, pl. 7 fig. 159-161.
Pitaria rudis (Poli): 1/2 ex.
Venus multilamella (Lamarck): 10/2 ex. en vele fr.
Heering, 1950, p. 35, pl. 7 fig. 158, 163-165, 174.
Gouldia minima (Montagu): 1/2 ex.
Angulus posterus (Beyrich): 1/2 ex.
Glibert, 1945, p. 205, pl. 12 fig. 8 a-c.
Abra alba (W. Wood): vele /2 ex.
Cultellus pellucidus (Pennant): 1 fr.
Hiatella arctica (Linné): 1/2 ex.
Corbula gibba (Olivi): vele /2 ex.
Cuspidaria cuspidata (Olivi): 1/2 ex.
Heering, 1950, p. 47, pl. 5 fig. 114-117.
Calopodium albidum Röding: ½ ex.

GECITEERDE LITERATUUR

ALBRECHT, J. H. C., & W. VALK, 1943. Oligocäne Invertebraten von Süd-Limburg. Meded. Geol. Stichting Serie C-IV-1-No. 3.

BEETS, C., 1950. Oligozäne und wahrscheinlich Miozäne Gastropoden aus dem Peelgebiete (Südliche Niederlande). Id. Serie C-IV-1-No. 8.

BEYRICH, E., 1856. Die Conchylien des Norddeutschen Tertiärgebirge. Zeitschr. D. Geol. Ges., vol. 6.

GLIBERT, M., 1945. Faune malacologique du Miocène de la Belgique I Pélécypodes. Mém. Mus. R. Hist. Nat., vol. 103.

GLIBERT, M., 1952. Idem II Gastropodes. Mém. Inst. R. Sc. Nat. Belg., vol. 121.

HEERING, J., 1950. Miocene Pelecypoda of the Netherlands (Peel-Region) Meded. Geol. Stichting Serie C-IV-1-No. 10.

HOERNES, M., 1856. Die fossilen Mollusken des Tertiärbeckens von Wien I Univalven Abh. K. K. Geol. Reichsanst, vol. 3.

KAUTSKY, F., 1925. Das Miocän von Hemmoor und Basbeck-Osten. Abh. Pr. Geol. Landesanst. (N.F.), vol. 97.

PEYROT, A. M., 1930, 1931, 1932. Conchologie néogénique de l'Aquitaine. Actes Soc. Linn. Bordeaux, vol. 82, pp. 74-126; vol. 83. pp. 5-116. pl. I-X; vol. 84, p. 5-287, pl. XI-XVIII.

VOORTHUYSEN, J. H. VAN, 1944. Miozäne Gastropoden aus dem Peelgebiete (Niederlande) (Rissoidae-Muricidae nach Zittels Einteilung 1924) Meded. Geol. Stichting Serie C-IV-1-No. 4.

YSPEERT, C., 1942. Monographie der miozänen taxodonten Bivalven aus dem Peelgebiete (die Niederlande). Idem Serie C-IV-1-No. 1.